

PJATK
24. MĚRCA
2006

PŘEDŽENAK

Hakle w jutrowniku je sezona nimo

L užica stona lětsa dotheje zmy dla. W Južnym Tirolu je to za hórské kónčiny samozrozumliwosc. Hač do drugeje połojcy apryla je tam z džensnišeho wida sněhakowanje móžne. Tuž je sněhakowanje hałza turizma, žórła derjeměca domoródných. Dowolnikam a sportowcam je w dwanaće dolinach cyłkownje 450 liftow a powjaznicow k dispoziciji, kotrež spřístupnjeja 1 220 kilometrow loipow. 510 kilometrow z toho je mjez sobu zwjazane. Hoberska to přestrjeń něhdže 7 000 kwadratnych kilometrow w třoch sewjeroitalskich prowincach Južny Tirol, Trentino a Veneto. A hoberska to industrija, kotraž je mnohim tež lužiskim dowolnikam snano znata jako Dolomiti Superski.

Na wjace hač 30lětnu džělawosc zhladuje 1974 založeny sněhakowanski zwjazk, kotryž mjenuje so tež „sněhakowyy karusel čo. 1 swěta“. „Z jednym sněhakowym pasom wšudže w našim arealu sněhakowac“ je poselstwo marketingoweho direktora dr. Gerharda Vanzija. A tak kaž su doliny swój napohlad wot přewažnje ratarskeho razu na tón turizma mēnjeli, tak prócuje so Dolomiti Superski wo džěń a lěpše wumēnjenja turistam. Wabi ze swojim atraktiwnym produktom jedneho, jeničkeho, skipasa, kotryž woprawnja wšitke lifty wužiwać, wšojedne w kotrej dolinje runje sy.

K Dolomiti Superski słuša 138 towaršnosćow - často su to swójbnje zawody, kotrež wobsedza lifty a powjaznicy a su zdobom za loipy a sněhakowanske skloniny zamołwite. Zymskosportowe přestrjenje, tak Vanzi, su dale wobsydstwo priwatnikow, na přiłkad ratarjow, abo komunow. W sněhakowanskej sezonje su wone wotnajene. Jenož tute towaršnosće maja personal přibližnje 3 000 wosobow. Cyłkownje ma 30 000 luźi w turistiskej infrastruktury džěło, 95

W Dolomitach móžeš wuběrnje sněhakowac Foće: F. Planinschek, at

procentow z nich su domoródní, pjeć procentow wukrajnicy předewšěm ze Słowakskeje, Madžarskeje, Čěskeje. Tójšto je so zašle nimale 15 lět nastupajo wobnowjenje techniskich pripravow stało. Ličba kabinowych liftow je so wot 1992/93 do 2004/05 na 49 wjace hač podwojiła. Město tehdy 23 maja nětko 77 křesłowych liftow z awtomatiskim kuplowanjom. Ličbje powjaznicow a křesłowych liftow stej w samsnej dobje konstantnej wostałoj, jeničce město 248 skiliftow 1992/93 bě jich zašlu sezonu

Marketingowy direktor Dolomiti Superski dr. Gerhard Vanzi (deleka)

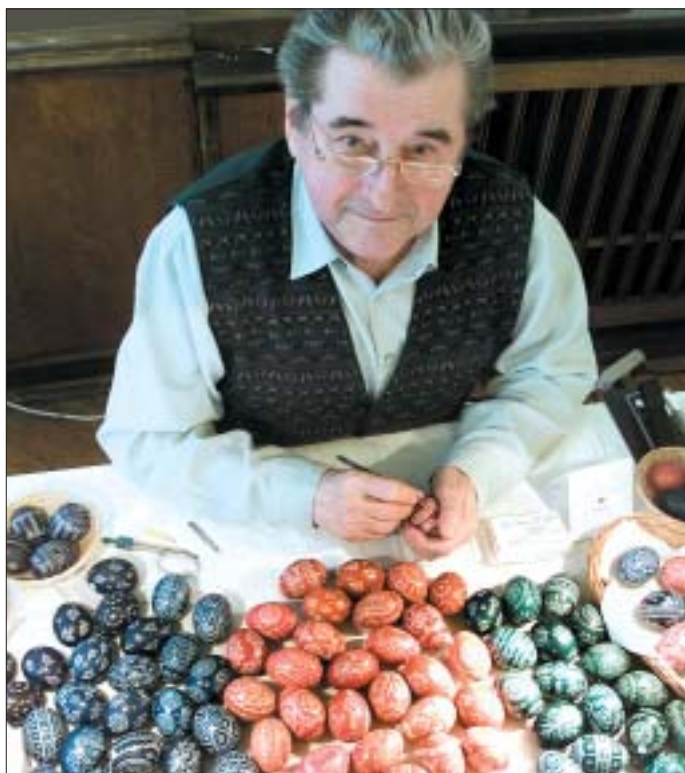
jenož hišće 156. Dalše projekty wobnowjenja najprjedy předwidžane njejsu.

Produkt skipas zložuje so na někotre rozmyslowanja, wuroščace z prosteho wuwěća turizma, wuswětla Gerhard Vanzija. Dołhe rynki zahorjenych zymskich sportowcow před pokładnjemi jednotliwych liftow su lěta dołho dožiwili. Njewróčiš-li so na wuchadžišćo, trjebaš pak nowy skipas, pak njeprjěndžeš hižo na horu. Zhromadnje na dobro dowolnikow, a wšitcy wobdžěleni maja swój wužitk z toho. Z tym zwjazany je tež wobchad.

Dróhi w tutych alpskich dolinach su wuske, tuž je radžomne připućowanje sněhakowarjow wodźić. „Poručamy tydženski přebytk a tak skipas za šěsć dnjow. Naš wotpohlad tam- a semjězdjenje wobmjezowac, je so wudanił“, zwěšća marketingowy direktor. Wězo maja turisci swojske mēnjenje nastupajo plaćiznu. Tež za šěsć dnjow we hłownej sezonje wostawa 194 eurow šwary pjenjez. Ale hotele a pensije su derje wućežene a dale a wjace turistow sej powabliwosc krajiny z wuběrnymi wumēnjenjemi sněhakowanja wotkrywa. Vanzi naspomnja woteběracu ličbu němskich hosći, to wšak wjetše wopytowarstwo z Čěskeje, Pólskeje a druhich juhowuchodnych europskich krajow wuruna. Dr. Deborah Zani z Južnotirolskeje marketingoweje towaršnosće mjenuje wosebje Nižozemjanow jako nowu cilowu skupinu abo tež předewšěm za ruskich sněhakowarjow zarjadowany wosebity tydžěń w februaru. Štóž přežiwa swój tydženski zymski dowol w arealu z tutym skipasom, je nimo doła, hdžež ma zaměstnjenje, přerěznje 3,8 dnjow w druhich dołach po puću; cyle zahorjeni docpěwaja samo štyri dny. Lěpšina zwičnjenja je, zo móžeš sej swój skipas hižo doma z interneta wobstarac.

L ičby za tuchwilnu sezonu Vanza hišće podać njemóže. Wot decembra 2004 do lońšeho apryla pak mējachu we wobłuku Dolomiti Superski 3,5 milionow sněhakowarjow, wjace hač džesac milionow skipasow bu předate. Hłowny podžěl 82 procentow měješe wjadjednjosku plaćiwosc wot dweju do 28 dnjow. Nic cyle třecina z toho bě za šěsć dnjow. Jeno sydom procentow pasow bě jedyn džěń plaćiwce, džewjeć procentow cyłu sezonu. Docpěty wobrot, kotryž wučinješe 235 milionow eurow, zaruči wobydlerjam dolin dobry žiwjenski standard. **A. Arlt**

Pisane jutrowne jejkka zaso na wikach

Tydzjenje do jutrow je znowa čas debjenja jejkow we lužiskich swójbach a na zjawnych pokazkach w muzejach, kulturnych srjedžiščach a na tradicionalnych jutrownych wikach. Serbscy ludowi wumělcy jejkka předewšěm wóskuju a bosěruja. Někotři z nich škrabaja a wužrawaja woblubowane ornamenti do skorpiznow, k čemuž trjebaš wězo wjace časa a wušiknosće. Budyske serbske jutrowne wiki zahajeja pjeć tydženjow do nalětnjeho swjatka kóždolětny slěd zjawnych pokazkow

Marja Jaworkowa z Hrubjelčic wudoby sej we wubědžowanju mjez wjacebarbnymi wóskowanymi jejkami přenje myto (horjeka). Studentce Mandy Baierec z Małeho Wjelkowa spožiču dwójce spēchowanske myto, a to za jednobarbnje bosěrowane a za wužrawane jejkko (naprawo). Wili Tilich z Čiska je mišter w škrabanju (nalěwo). Fota: SN/M. Bulank

pisanjenja jejkow w našich štyrjoch tradicionalnych technikach. Pjatanaty raz přiwbabichu Budyske wiki zajimcow do Serbskeho domu, hdžež móžachu 38 jejkadebjerjam při jich wulku wušiknosće sej wužadacej zaběrje přihladowac. Mnozy wopytowarjo, wosebje džěći a mlódstni, wužichu přiłežnosć, zo sami w tym pospytać. Spěchowanski kruh za serbsku ludowu kulturu je centralne jutrowne wiki derje přihotowal. Hosćo móžachu tohorunja we wulkimaj witrinomaj krasne pisane kolekcie jejkow dobyćerjow lětušeho wubědžowanja wo najrjěnsze serbske jutrowne jejkko widžec. Tutón kónč tydženja znowa jejkka pisanja, a to we Wojerowskej Lužiskej hali a w Drježdžanskim kulturnym palasće. Na slědowacych sobotach a njedželach wotměja so serbske jutrowne wiki w Slepom, Brězowce, Nowej Łuce a Zabrodže. Přejemy jim wjele spokojnych wopytowarjow. **M. Laduš**

